

Veľká Domaša – Dobrá pláž

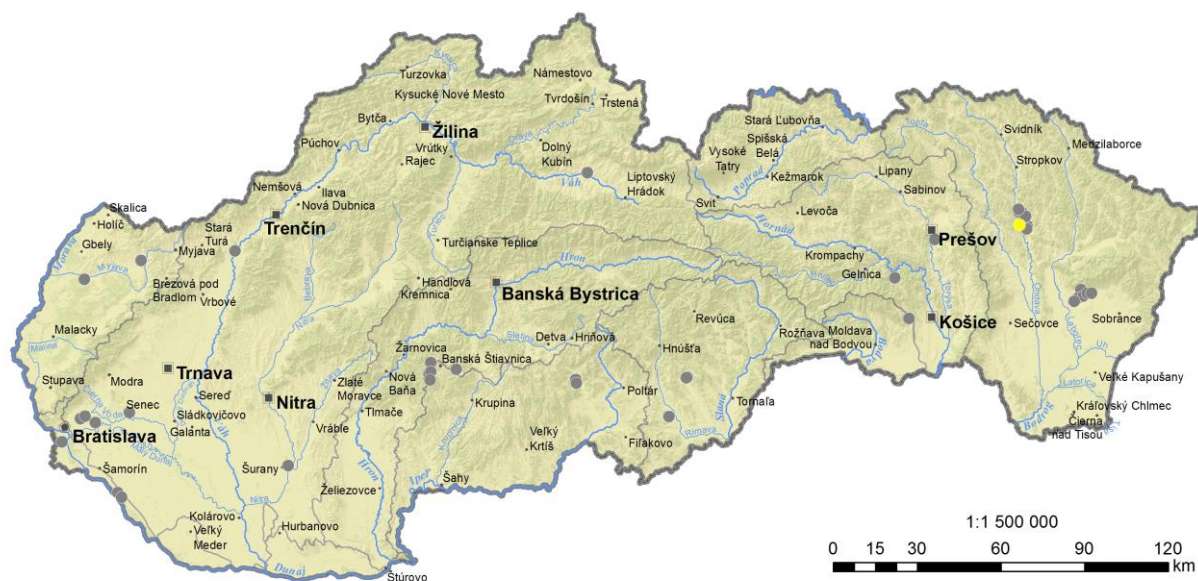

Internetový profil vody určenej na kúpanie

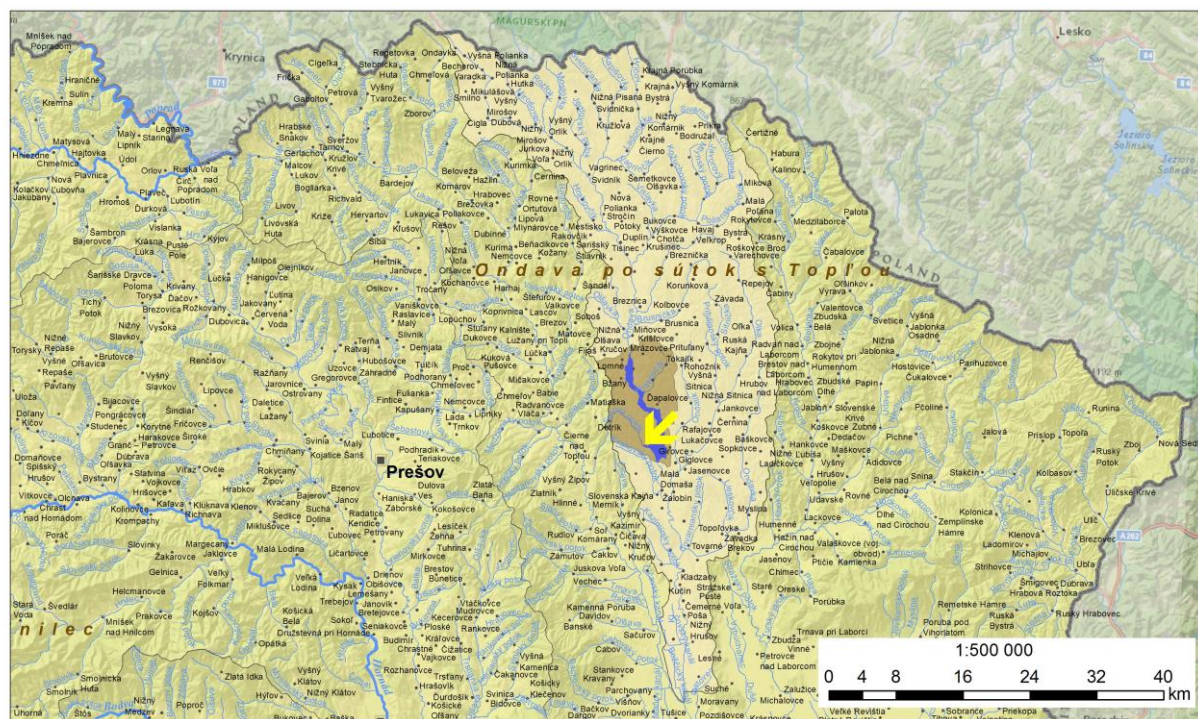
Členský štát EÚ: Slovenská republika	
Kraj: Prešovský	
Obec: Kvakovce	
ID vody na kúpanie: SKREK005	
Spôsob vyhlásenia vody určenej na kúpanie (ďalej len „VUK“): Lokalita Veľká Domaša - Dobrá pláž bola vyhlásená Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 4/2005 z 5. mája 2005, ktorou sa vyhlasujú vody určené na kúpanie a určujú povrchové vody určené pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb za vodu určenú na kúpanie.	Obr. 1: Veľká Domaša – Dobrá pláž, pláž (zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Orgán kompetentný za monitorovanie	Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou
Kontaktné údaje	<u>adresa:</u> Pribinova 95, 093 01 Vranov nad Topľou <u>tel.:</u> 057/44 64 631 <u>e-mail:</u> ruvzvt@uvzsr.sk
Orgán kompetentný za hodnotenie	Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky
Kontaktné údaje	<u>adresa:</u> Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava <u>tel.:</u> 02/49 284 111 <u>e-mail:</u> uvzsr@uvzsr.sk
Spôsob rekreácie	neorganizovaná (bez prevádzkovateľa)

Lokalizácia vody určenej na kúpanie v rámci SR

Detail základného povodia

Legenda

- Bratislava hlavné mesto
- Prešov krajské mesto
- Detrik názov obce
- ~ štátna hranica
- ~ hlavný tok
- ~ prítok
- ~ čiastkové povodie
- ~ základné povodie
- ~ podrobné povodie
- voda na kúpanie
- ↘ lokalizácia vody na kúpanie
- ~ názov hlavného toku
- ~ Ondava názov prítoku
- ~ Ondava po sútok s Topľou názov základného povodia

Mapová kompozícia: ©SAŽP CEI, Banská Bystrica, 2013; Použitý údaj: Atlas krajiny SR ©SAŽP CEI, B.Bystrica, 2002; National Geographic, Esri, DeLorme, NAVTEQ, UNEP-WCMC, USGS, NASA, ESA, METI, NRCAN, GEBCO, NOAA, IPC

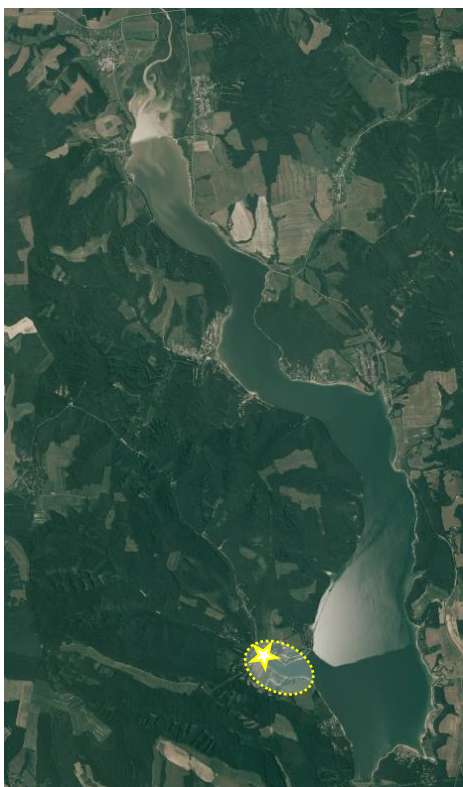
Mapa 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Dobrá pláž (zdroj: SAŽP)

Popis lokality

Vodná nádrž Veľká Domaša leží v Ondavskej vrchovine, v horskom prostredí Nízkych Beskýd. Viacúčelová nádrž bola vybudovaná v rokoch 1962 – 1966 ako ochrana proti jarným záplavám na Východoslovenskej nížine a zdroj vody pre rozvíjajúci sa priemysel a výrobu elektrickej energie. Vodou bola napustená v roku 1967. V súvislosti s jej výstavbou úplne zaniklo 6 obcí (Veľká Domaša, Dobrá nad Ondavou, Trepec, Kelča, Valkov a Petejovce) a 2 čiastočne (Bžany a Turany nad Ondavou). Okolie vodnej nádrže je ovplyvnené antropogénnou činnosťou; charakter krajiny je modelovaný poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Pri prevažne zalesnených, vyše 40 km dlhých brehoch Veľkej Domaše, sa nachádzajú malebné zákutia určené pre individuálnu turistiku aj cykloturistiku, pestovanie vodných športov, rybolov i hubárčenie.

Rekreačné stredisko Dobrá pláž sa nachádza v západnej časti nádrže v katastrálnom území obce Kvakovce. V roku 2008 bola severná časť zátoky vyčistená od krovinatých porastov, a vytvorila sa tam trávnatá pláž s volejbalovým ihriskom. Súčasťou prevádzkovej južnej pláže sú aj zariadenia pre osobnú hygienu rekreatantov, a stravovacie zariadenia – bufety. Ubytovanie pre turistov poskytujú Garden Hotel a Hotel Zelená lagúna.

V posledných rokoch bol zaznamenaný výraznejší pokles vodnej hladiny, a tým bol sťažený prístup rekreatantov k vode.

Legenda:

- monitorovacie miesto
- prevádzkovaná pláž

mierka: 1 : 50 000

Mapa 2: Letecká snímka VUK

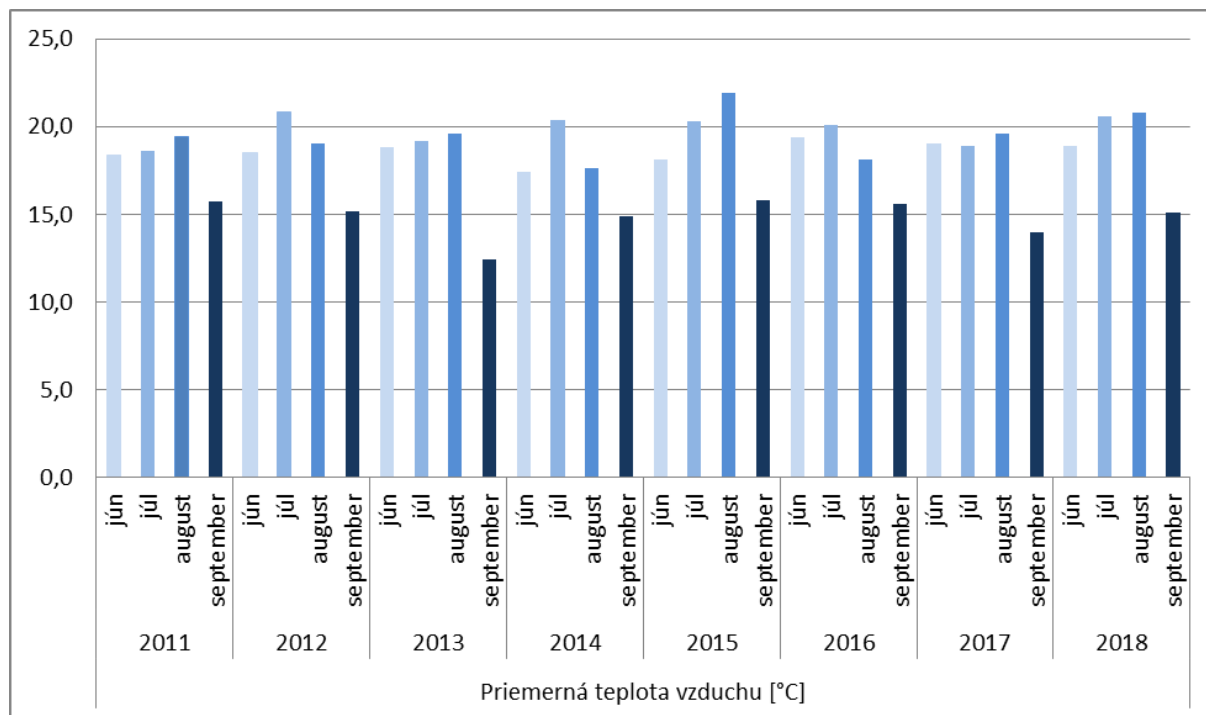
(zdroj: Digitálna ortofotomapa © EROSENSE, s. r. o., © GEODIS SLOVAKIA, s. r. o.)

Súradnice monitorovacieho miesta		x	y
Súradnicový systém	ETRS89	21,6754	49,0178
	S-JTSK	-230 746,6855	-1 207 889,4262

Tab. 1: Lokalizácia VUK Veľká Domaša – Dobrá pláž

Popis pláže

Štruktúra pláže	pláž je trávnatá a hlinitá, terasovito upravená s pozvoľným vstupom do vody
Charakter pláže	prírodný
Celková dĺžka/plocha pláže	90 m/900 m ²
Celková plocha lokality	15 100 000 m ²
Plocha vody na kúpanie	6 300 m ²
Priemerná/max. hĺbka vody na kúpanie	3,5 m/10 m
Priemerná teplota vody počas sezóny	22,5 °C
Obvyklá dĺžka kúpacej sezóny	1.7. – 31.8.

Obr. 2: Priemerná teplota vzduchu na VUK Veľká Domaša – Dobrá pláž (zdroj: SHMÚ)

Vybavenie pláže	<u>toalety</u> : mimo prevádzky	
	<u>sprchy</u> : mimo prevádzky	
Maximálny denný počet kúpajúcich sa počas kúpacej sezóny		700 osôb
Kapacita areálu		1 000 osôb

Vybavenie areálu: 1 stánok s občerstvením so zariadením pre osobnú hygienu (WC, umývárne).

Obr. 3: Veľká Domaša – Dobrá pláž, pláž (zdroj: RÚVZ so sídlom vo Vranove nad Topľou)

Lokalizácia VUK v zmysle § 2, 3 a 11 zákona č. 364/2004 Z. z.

Názov povodia	Dunaj
ID povodia	SK40000
Názov čiastkového povodia	Bodrog
ID čiastkového povodia	SK40000RB2SB10
Názov vodného útvaru	vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
ID vodného útvaru	SKB1002

Charakteristika vodných útvarov

Veľká Domaša – Dobrá pláž je zároveň útvárom povrchových vôd vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša s kódom SKB1002. Je to útvár povrchových vôd stojatých, teda vodná nádrž alebo podľa terminológie rámcovej smernice o vode rieka so zmenenou kategóriou.

Kategória vodného útvaru		povrchová voda stojatá (vodná nádrž)
Kód vodného útvaru		SKB1002
Názov vodného útvaru		vodná nádrž Veľká Domaša, vodná nádrž Malá Domaša
Typologický popis vodného útvaru	kód typu	K123
	popis typu	vodný útvár so zmenenou kategóriou stredne hlboký s veľkou plochou povrchu v nadmorskej výške do 200 m v Karpatoch
Plocha vodného útvaru (km²)		15,641
Charakter vodného útvaru		výrazne zmenený
Stav vodného útvaru	chemický stav	dobrý (M)
	ekologický stav	nerelevantný údaj
	ekologický potenciál	priemerný (M)

Legenda:

M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti

Tab. 2: Zadefinovanie útvaru povrchovej vody, v ktorom sa VUK nachádza (zdroj: MŽP SR)

Stav tejto VUK môže byť ovplyvnený stavom ďalších útvarov povrchovej vody s kódom SKB0003 a SKB0097.

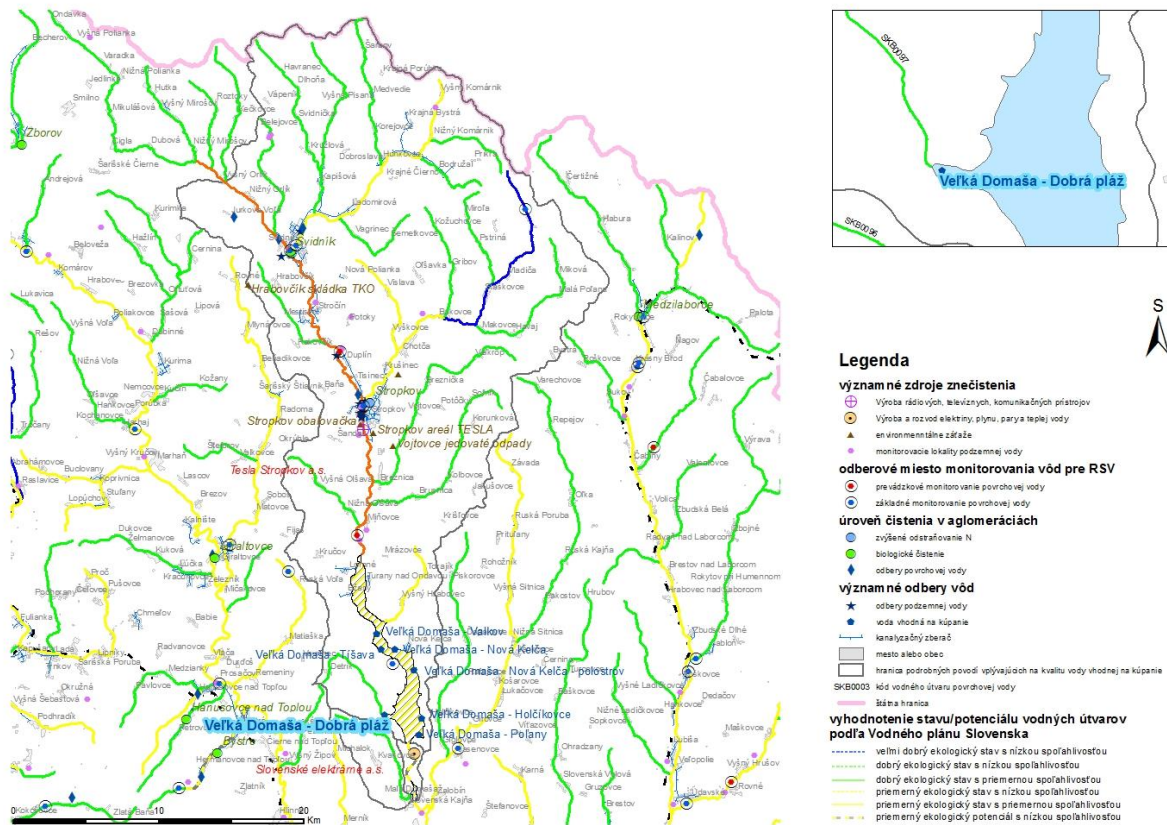
Kategória vodných útvarov		povrchová voda tečúca (rieka)	povrchová voda tečúca (rieka)
Kód vodného útvaru		SKB0003	SKB0097
Názov vodného útvaru		Ondava	Surový potok
Typologický popis vodných útvarov	kód typu	K2S	K2M
	popis typu	stredne veľké toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch	malé toky v nadmorskej výške 200 – 500 m v Karpatoch
Dĺžka vodného útvaru (km)		36,85 (57,90 *)	8,40
Charakter vodného útvaru		prírodný	prírodný
Stav vodných útvarov	chemický stav	dobry (M)	dobry (L)
	ekologický stav	zlý (M)	dobry (L)
	ekologický potenciál	nerelevantný údaj	nerelevantný údaj

Legenda:

L - stav vyhodnotený s nízkou úrovňou spoľahlivosti
M - stav vyhodnotený so strednou úrovňou spoľahlivosti
* vrátane pramennej časti Ondavy, SKB0002

Tab. 3: Ďalšie vodné útvary v oblasti vplyvu, ktoré by mohli byť zdrojom znečistenia (zdroj: MŽP SR)

Charakteristika oblasti vplyvu

Mapa 3: Oblasť vplyvu (zdroj: VÚVH)

Popis zdrojov znečistenia v oblasti vplyvu

Na negatívnom ovplyvňovaní kvality vody sa môžu podieľať tieto zdroje znečistenia:

- zástavba súkromných rekreačných chát, ktoré sa nachádzajú na severnej aj južnej strane Dobranskej zátoky – chaty nie sú napojené na verejnú kanalizačnú sieť. Na akumuláciu splaškových odpadových vôd slúžia žumpy – ich technický stav (vodotesnosť) nie je známy,
- vodné vtáctvo a rybné hospodárstvo (prikrmovanie, exkrementy).

Vodná nádrž Veľká Domaša je vďaka svojej polohe v oblasti bez priemyslu spôsobujúceho znečistenie a výraznej samočistiacej schopnosti známa svojou čistou vodou s množstvom rýb. Vodná nádrž je od telesa hrádze po cestný most pri obci Lomné vymedzená ako rybársky kaprový lovný revír v užívaní Slovenského rybárskeho zväzu. Na vyznačenom úseku od obce Turany nad Ondavou po cestný most pri obci Lomné je vymedzená ako chránená rybárska oblasť, v ktorej platí všeobecný zákaz lovu rýb. Na základe každoročného pravidelného zarybňovania sa vo Veľkej Domaši vyskytujú nasledovné druhy rýb:

- hospodársky cenné druhy: kapor rybníčný (dominantné zastúpenie), sumec veľký, štika severná, zubáč veľkoustý, úhor európsky,
- menej cenné (sprievodné) druhy: lieň sliznatý, pleskáč vysoký, karas striebřistý, jalec hlavatý, boleň dravý, ostriež zelenkavý, červenica ostrobruchá, plotica červenooká a belica európska.

Vo Vodnom pláne Slovenska bol pre prvý plánovací cyklus na výpočet emisií živín zaťažujúcich povrchové vody použitý model MONERIS. Emisie dusíka a fosforu sú počítané na základe vstupných informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z bodových zdrojov znečistenia, ktorými sú vypúšťania z čistiarní odpadových vôd a vypúšťania priemyselných vôd a na základe informácií o živinovom znečistení pochádzajúcom z plošných zdrojov znečistenia, ktorými sú atmosférická depozícia, erózia, povrchový odtok, sídla s nevybudovanou verejnou kanalizáciou alebo odľahčovaním dažďových vôd, drenáž a podzemná voda. Výsledky modelovania sú popísané v kapitole 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Znečistenie živinami v podrobnom povodí (4-30-08-068)		Interval vypočítaný prostredníctvom modelu MONERIS
celkový dusík	kg/(ha.rok)	6,01 - 9,00
celkový fosfor	kg/(km ² .rok)	30,01 - 60,00

Tab. 4: Znečistenie živinami vypočítané prostredníctvom modelu MONERIS pre referenčné obdobie 2010 – 2015 (zdroj: VÚVH)

Opatrenia, ktoré sú zamerané na zníženie živinového a organického znečistenia spôsobeného nedostatočným čistením odvádzaných odpadových vôd alebo nedostatočným odkanalizovaním obcí spolu s opatreniami zameranými na zníženie vstupu živín z poľnohospodárstva popisujú kapitoly 8.1 a 8.2 Vodného plánu Slovenska, ktorý je dostupný na <https://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015/>.

Kvalita vody

Mikrobiológia

Zdravotne významné ukazovatele mikrobiologickej kvality vody (*Escherichia coli*, črevné enterokoky) prekračujú medzné hodnoty ustanovené v národnej legislatíve pre prírodné kúpaliská iba veľmi ojedinele.

V sledovanom období rokov 2011 – 2018 bola zaznamenaná na lokalite len jednorázovo prekročená medzná hodnota ukazovateľa *Escherichia coli* (koniec augusta 2011). Nakoľko kontrolné odbery tento nález nepotvrdili, bol prípad vyhodnotený ako krátkodobé znečistenie a nebolo potrebné vydať zákaz kúpania.

V hodnotení kvality VUK podľa požiadaviek európskej legislatívy bola v rokoch 2011 až 2013 Veľká Domaša – Dobrá pláž klasifikovaná ako výborná (najvyšší stupeň kvality). V rokoch 2014 – 2018 bola lokalita klasifikovaná ako dobrá.

Rok	2018	2017	2016	2015	2014
Klasifikácia VUK	 Dobrá kvalita vody určenej na kúpanie *** Výborná *** Dobrá *** Dostatočná — Nevyhovujúca	 Dobrá kvalita vody určenej na kúpanie *** Výborná *** Dobrá *** Dostatočná — Nevyhovujúca	 Dobrá kvalita vody určenej na kúpanie *** Výborná *** Dobrá *** Dostatočná — Nevyhovujúca	 Dobrá kvalita vody určenej na kúpanie *** Výborná *** Dobrá *** Dostatočná — Nevyhovujúca	 Dobrá kvalita vody určenej na kúpanie *** Výborná *** Dobrá *** Dostatočná — Nevyhovujúca

Význam symbolov:

Tab. 5: Vyhodnotenie kvality vody na VUK Veľká Domaša – Dobrá pláž podľa Vykonávacieho rozhodnutia komisie, z 27. mája 2011, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES ustanovuje symbol na informovanie verejnosti o klasifikácii VUK a o zákaze kúpania alebo odporúčaní nekúpať sa.

Prehľad stavov kvality na všetkých VUK počas kúpacích sezón 2011 – 2018 a bližšie informácie o aktuálne platnej legislatíve pre vody na kúpanie sú dostupné na http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=168&Itemid=65.

Sinice (cyanobaktérie) a riasy

Lokalita Veľká Domaša – Dobrá pláž má rozmanitú sinicovú a riasovú flóru. V riasovom fytoplanktónne dominujú sezónne rozsievky najmä *Cyclotella meneghiana*, *Asterionella formosa*, *Aulacoseira ambigua*, *Fragilaria ulna* var. *acus* a *F. crotonensis*. Zo zelených bičíkocov sú tu napr. *Phacotus lenticularis*, *Cryptomonas marssonii*, *C. tetrapyrenoidosa*, *Trachelomonas nigra*, *T. intermedia* a iné. Na začiatku vegetačného obdobia sa vo fytoplanktónne vyskytujú chladnomilné druhy skupiny *Chrysophyceae* ako *Dinobryon divergens*, *Uroglena gracilis*, *Mallomonas coronata*. Z chlorokokálnych druhov tu možno nájsť *Pediastrum simplex*, *P. duplex*, *Tetrastrum triangulare*, *Oocystella lacustris*, *Crucigeniella neglecta*, *Monoraphidium contortum* a iné. Zaznamenaná bola aj vláknitá riasa *Koliella longiseta*. Z taxónov cyanobaktérií so schopnosťou tvoriť vodný kvet bol ojedinele zaznamenaný *Aphanizomenon gracile*, z ostatných druhov cyanobaktérií *Cyanogranis ferruginea*, *Snowella lacustris*, *Aphanocapsa holsatica*, *Merismopedia tenuissima*.

Dlhodobu dobrú kvalitu vody na kúpanie v sledovanom období rokov 2016 – 2018 potvrdzujú hodnoty chlorofylu a, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 3,5 do 9,2 µg/l (medzná hodnota

ukazovateľa je 50 µg/l) aj hodnoty cyanobaktérií, ktoré sa pohybovali v rozmedzí od 0 do 500 buniek/ml (medzná hodnota ukazovateľa je 100 000 buniek/ml).

Makroriasy a ostatné makrofyty

Hlavná pláž je tvorená zatrávenými brehmi, ktoré pozvoľna prechádzajú do vody s bahnitým dnom. Obmývaná zóna mimo priestoru pláže bola v minulosti zarastená na rôznych miestach do rozličnej šírky. V roku 2008 zabezpečila obec Kvakovce vyčistenie brehov zátoky (vykosenie, výrub krovín a vrb).

Na rozhraní brehu a vodnej hladiny sa vyskytuje žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*) a okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*).

Vo voľnej vode rastie stolístok klasnatý (*Myriophyllum spicatum*), rožkatec ponorený (*Ceratophyllum demersum*) a červenavec kučeravý (*Potamogeton crispus*), ktorého nadmerné rozšírenie bolo zaznamenané v roku 2009.

Posledný odber a vyšetrenia makrofytov boli vykonané v roku 2017.

Dopady na zdravie

Žiadne poškodenie zdravia návštevníkov VUK Veľká Domaša – Dobrá pláž nebolo zaznamenané.

Údaje o profile

Dátum vytvorenia profilu

22. marec 2011

Posledná revízia profilu vody na kúpanie

september 2019

Dôvod revízie

aktualizácia pred kúpacou sezónou

Najbližšia revízia profilu vody na kúpanie

podľa potreby

Spracovali:

Výskumný
ústav
vodného
hospodárstva

SLOVENSKÁ AGENTÚRA
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Slovenský hydrometeorologický ústav

Mgr. RNDr. MUDr. Ján Mikas, PhD.
hlavný hygienik Slovenskej republiky